

MINISTERIE VAN BINNENLANDE ZAKEN

binnenlandse veiligheidsdienst

6099⁴⁰

AAN:
De Heer Commissaris der
Koningin in de Provincie
Noord-Brabant
te
's-HERTOGENBOSCH

KABINET
Commissaris der Koningin
Ingek. 12 FEB. 1975
Ag. no:

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 1.213.084

Bijlage(n) : 1 (één) ex. no. 23

's-Gravenhage, 7.2.1975

Onderwerp : L'Amicale des Travailleurs
et Commerçants Marocains

President Kennedylaan 25

bijzondere berichten

GEHEIM

Hiernevens moge ik U Hoogedelgestrengede een notitie aanbieden over de Marokkaanse vereniging "L'Amicale des Travailleurs et Commerçants Marocains", naar de inhoud waarvan ik mij verwijzing veroorloof.

HET HOOFD VAN DE DIENST

A. Kuipers

Drs. A. KUIPERS

INTERPELLATIE IN UTRECHT

Activiteiten politie leiden tot vragen

m
Kabo

Volkskr.
20/2 95

Kritiek geuit op politieke informatie

Van onze correspondent

UTRECHT — Het Utrechtse gemeenteraadslid drs S. Theunis (PPR) houdt donderdag of vrijdag een interpellatie over de activiteiten van de Utrechtse politie, met name over het informeren naar politieke achtergronden van buitenlanders. De vragen zullen beantwoord worden door burgemeester H. Vonhoff als hoofd van de politie.

Bij zijn afscheid als voorzitter van de Migrantenraad beschuldigde Theunis de Utrechtse politie onlangs opnieuw van het aithoren van buitenlandse werknemers over hun politieke opvattingen en die van anderen. Twee jaar geleden zijn daarover ook

al klachten geweest. Deze keer betrof het een Marokkaan wiens naam Theunis uit veiligheid niet wilde opnemen.

Bij het gesprek zou de politie, aldus Theunis, de Marokkaan hebben proberen over te halen om zich aan te sluiten bij de "vereniging Amical". Deze vereniging wordt volgens de Industriebond-NKV door het bewind in Marokko gebruikt om de Marokkaanse werknemers in West-Europa af te houden van politieke of van vakbondsactiviteiten. Nadat de Industriebond-NKV in zijn blad over Amical had gepubliceerd, maakte de bond bekend dat een functionaris van de BVD, die inlichtingen kwam vragen, de deur was gewezen.

Regelmatig

In een reactie op de beschuldigingen van Theunis gaf de Utrechtse politie toe dat haar afdeling Vreemdelingenpolitie regelmatig contact heeft met buitenlandse werknemers over politieke zaken. De politie doet dat alleen om op de hoogte te blijven, zoals ze dat met Nederlanders ook

nere kampen in de buurt hebben tot nog toe categorisch geweigerd zich naar Sittard te laten "deporteren". doet, verklaarde een woordvoerder toen. De politie ontkende ten stelligste dat ze zich in die gesprekken positief of negatief over politieke groeperingen uitlaat.

Drs Theunis stelt hierover nu acht vragen aan de burgemeester. Hij wil weten welke bevoegdheden de burgemeester heeft inzake de vreemdelingenpolitie en de BVD en of hij politieambtenaren ter beschikking van de BVD stelt. Theunis vraagt verder van wie de Utrechtse politie opdracht krijgt om de politieke achtergronden van Nederlanders en buitenlanders te onderzoeken.

Hij wil ook weten volgens welke instructies de politie te werk gaat, welke instantie daarop controle uitoefent, wat er gebeurt met de ingewonnen informatie en of de privacy van de Utrechtse burgers gewaarborgd is.

Geïsoleerd

Drs Theunis wijst er in zijn vragen op, dat voorlichtingsfunctionarissen van de politiekorpsen in zeven andere grote steden verklaard hebben „op te kijken” van de berichten over de activiteiten van de Utrechtse politie. „Neem Utrecht inderdaad een geïsoleerde plaats in ten opzichte van andere grote steden? Is de burgemeester met mij van mening dat onderzoek naar politieke activiteiten geen doodnormale zaak is?“, aldus drs Theunis.

GEHEIM

BEHOORT BIJ BRIEF BVD 7.2.1975 kenmerk 1.213.084

1. Er zijn ongeveer 23.000 marokkanen in Nederland.
2. Zijn te vinden in Limburg, Rotterdam, Utrecht en Amsterdam.
3. Er bestaat oppositie in Marokko tegen regiem van de koning.
4. Deze oppositie is geconcentreerd in de legale partij Union Nationale des Forces Populaires (UNFP) met 2 harde, revolutionaire vleugels: Front National de Libération du Maroc (FNLM) en Révolution Populaire Armée (RPA).
5. Organisaties onder 4 onderhouden contact met Popular Front for the Liberation of Palestine.
6. In Limburg en Rotterdam aanplakbiljetten van UNFP gedrukt door Kommunistische eenheidsbeweging Nederland.
7. In Vrije Volk melding gemaakt van de zgn Amicale
8. Amicale wil zorgen voor de Marokkaanse arbeiders in Nederland en gaat uit van de regering in Marokko.
9. Alle gegevens van Marokkanen zijn in Marokko bekend. Dit kan omdat de kinderbijslag van hier werkende Marokkanen in Marokko wordt uitbetaald, de Marokkanen allen een bankrekening hebben bij een bank: Banque Populaire Shaab. Vermoeden dat door deze bank wordt gespioneerd onder de Marokkanen.
10. Bekend is dat door activiteiten Amicale Marokkanen in Frankrijk en België zijn ontvoerd, allerlei belemmeringen worden aangebracht voor het werken in vakbondsorganisaties onder de Marokkanen en pogingen tot intimidatie vaak voorkomen.
11. In Utrecht en Limburg zijn afdelingen van Amicale opgericht met een zeer eenzijdig bestuur. Eigenlijk al van tevoren aangewezen. Er zullen in Nederland 10 afdelingen komen.
12. Amicale is volledig overbodig voor het werk dat officieel wordt opgegeven omdat de Stichting Welzijn Buitenlandse Werknemers goed werkt.
- 13.

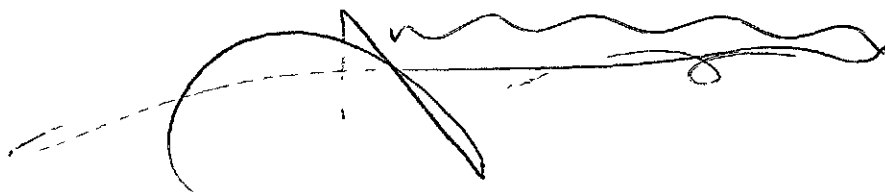
13. Marokkanen hier wakker geschud door publicaties in Nederlandse kranten trachten zich te onttrekken aan Amicale en vrezen de spionage over al hun doen en laten. Vrezen dat het gaat zoals met Amical van Tunesië, dat alles controleert.

Het lijkt mij gewenst dat bij de provincie bekend is hoeveel Marokkanen er in de provincie werkzaam zijn en waar en in welke concentratie; voorts of er al pogingen zijn aangewend om hier tot afdelingen van Amical te komen.

Het zal zeker zijn nut hebben indien de burgemeesters van de plaatsen waar concentraties van Marokkanen in Brabant zijn, deze brief krijgen toegezonden en dat regelmatig de vinger aan de pols wordt gehouden.

14.2.75

v.d. Laarschot.

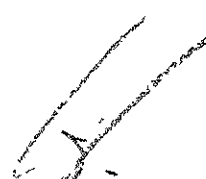

Waar Marokkanen in Brabant?

ja (geïmponeerd
by BVD)

Zijn de gemeentelijke politiefuncties
middels I.D.'s met of de politie?

I.D.'s zullen veel informatie over
B.V.D. informatie inbrengen.

L'AMICALE DES TRAVAILLEURS ET COMMERÇANTS MAROCAINS.

1. De vraag of men voor of tegen het huidige Marokkaanse regiem (i.c. koning HASSAN II) is, houdt de Marokkanen in Marokko en elders verdeeld. Oppositionele Marokkanen schijnen vooral in het noorden van Marokko gevonden te worden, terwijl de royalisten hun grootste aanhang in het zuiden van Marokko hebben.

De tegen het regiem gevoerde "illegale" oppositie heeft zich geconcentreerd in de van origine legale politieke partij Union Nationale des Forces Populaires (du Maroc) (U.N.F.P.), waarvan de harde, revolutionaire vleugel gevormd wordt door het Front National de Libération du Maroc (F.N.L.M.) en de Révolution Populaire Armée (R.P.A.). De U.N.F.P.-leiders schijnen regelmatig in Tripolis/Libye te vergaderen.

De U.N.F.P. onderhoudt mogelijk contact met het Popular Front for the Liberation of Palestine (P.F.L.P.) (leider: George HABBASH). Zo is op het lichaam van de in 1973 in Parijs vermoorde Iraakes Basil EL-KUBAISI een brief gevonden die afkomstig was van HABBASH en bestemd voor Ibrahim ABDALLAH, een vooraanstaand lid van de U.N.F.P.

In Nederland bevinden zich + 23.000 Marokkaanse gastarbeiders; Limburg, Rotterdam, Utrecht en Amsterdam zijn de belangrijkste centra. Marokkaanse Consulaten-Generaal zijn gevestigd te Rotterdam en te Amsterdam.

De Marokkaanse gastarbeiders hier te lande praten in ontmoetingscentra e.d. zeer weinig over politiek, aangezien zij elkaar wantrouwen en verdenken van het verlenen van medewerking aan de Marokkaanse geheime dienst. (In het verleden is bij geruchte vernomen dat medewerkers van deze geheime dienst in Nederland zouden zijn geweest.)

Voorzover bekend is er in Nederland nog geen afdeling van de U.N.F.P.; wel zouden er pogingen zijn of worden ondernomen om een dergelijke afdeling op te richten. Voorts zijn er de laatste jaren van tijd tot tijd op sommige plaatsen (vooral in Limburg en te Rotterdam) aanplakbiljetten van de U.N.F.P. aangeplakt; het drukwerk hiervoor zou in sommige gevallen door de Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland/marxistisch-leninistisch (afdeling Rotterdam) zijn verricht.

Van daadwerkelijke steun van de Marokkaanse gemeenschap in Nederland aan Palestijnse verzetsbewegingen is nog niets gebleken; wel is bekend dat onder in Nederland verblijvende Marokkanen gelden werden ingezameld voor het Palestijnse verzet.

De in Nederland verblijvende Marokkaanse gastarbeiders worden begeleid door de bij de Stichtingen Welzijn Buitenlandse Werknemers (S.W.B.W.) werkzame Marokkaanse maatschappelijk werkers. De Stichting Nederlands Centrum Buitenlanders (N.C.B.) kan gezien worden als het overkoepelend orgaan van de zeventien onafhankelijke S.W.B.W.'s.

Bekend is dat in Rotterdam een Marokkaans Arbeiderskomitee (M.A.K.) actief is. Dit komitee, dat geleid wordt door de Rotterdamse Neeltje W.SOETENS (zeer actief in Arabische kringen), voert oppositie tegen het bewind van koning HASSAN II.

- II. In een artikel in "Het Vrije Volk" van 26 maart 1974 wordt voor het eerst melding gemaakt van de zgn. "Amicale". Leden van deze vereniging zouden belast zijn met de voorverkoop van kaarten voor een grote -door "Royal Air Maroc" en de "Banque Populaire Shaab" georganiseerde - Marokkaanse feestavond in Rotterdam. Volgens dit krantenbericht opereerde de "Amicale" toentertijd nog vanuit Frankrijk, maar was het wel de bedoeling dat de vereniging zich over geheel West-Europa zou gaan uitbreiden.

N.B.: In verband met het feit, dat de uitbetaling van kinderbijslag aan Marokkaanse gastarbeiders verplicht in Marokko geschiedt, hebben alle daarvoor in aanmerking komende Marokkanen een rekening bij de "Banque Populaire Shaab", zodat de employé's van deze bank over de persoonlijke gegevens van vrijwel alle hier te lande verblijvende Marokkanen beschikken. (Ongecontrôleerde berichten spreken van niet-volledige uitbetaling van deze gelden.) In Marokkaanse kringen vreest men dat de bank-employé's gegevens doorgeven aan de Marokkaanse geheime dienst; vernomen is echter, dat deze bankbedienden zich verre van de politiek houden.

Uit recente persberichten is bekend, dat de "Amicale" in Frankrijk de vakbonden tegenwerkt door stakingsacties te breken, terwijl in België verblijvende Marokkanen in hun vakbondsactiviteiten worden belemmerd. Voorts is volgens deze berichten in Frankrijk gebleken, dat de Marokkaanse Ambassade en de Marokkaanse Consulaten slechts diensten (paspoortverlenging en -vernieuwing, afgifte geboorte-akte) verlenen als de verzoeker lid is van de "Amicale". In deze berichten wordt benadrukt, dat het Marokkaanse regiem sterk gekant is tegen vakbondsactiviteiten van Marokkaanse gastarbeiders; zo zouden zelfs ontvoeringen niet geschuwd worden om Marokkanen, die actief zijn in het vakbondswerk, definitief de mond te snoeren.

Volgens "The Moroccan Worker" (1974, nr. 1) - een U.N.F.P.-uitgave - bespioneert de "Amicale" Marokkaanse gastarbeiders teneinde eventuele oppositie tegen het Marokkaanse regiem tijdig te kunnen onderkennen.

Voorts meldt dit blad, dat het regiem maatregelen (zoals ontvoeringen, die eindigen met het spoorloos verdwijnen van betrokkenen in Marokko) neemt tegen politiek onwelgevallige Marokkanen in het buitenland. (Een voorbeeld is de op een onbekende datum uit West-Duitsland ontvoerde Haj Ali EL-HAWARI, die identiek is aan de in "De Volkskrant" van 18 januari 1975 genoemde Gassa EL-HOUARI; voorts is bekend dat o.a. in België pogingen tot ontvoering zijn gedaan, terwijl de geslaagde ontvoering op 29 oktober 1965 van de Marokkaanse oppositie-leider BEN BARKA uit Parijs algemeen bekend is geworden)

Op 14 december 1974 is in Utrecht een afdeling van de "Amicale" opgericht. De oprichtingsvergadering stond onder leiding van een Marokkaanse autoriteit, waarvan de identiteit nog niet is vastgesteld, en werd bezocht door ± 150 Marokkanen uit Utrecht en omgeving. Volgens de voorzitter had de vereniging uitsluitend tot doel de Marokkaanse werknemers bij te staan in problemen op allerlei gebied (woongelegenheid, verblijfsvergunningen enz.). Tijdens de vergadering werd een bestuur gekozen, d.w.z.: De voorzitter deed een voordracht, die zonder hoofdelijke stemming werd aangenomen. In het bestuur namen daarop zitting een tweetal Marokkaanse leden van de Utrechtse migrantenraad, twee Marokkaanse medewerkers van de Stichting Bijstand Buitenlandse Werknemers (de Utrechtse S.W.B.W.) en een zestal Marokkanen à titre personnel.

Op 21 december 1974 heeft in Heerlen een bijeenkomst van Marokkaanse gastarbeiders in Limburg plaatsgevonden. Deze bijeenkomst werd bijgewoond door ± 500 Marokkanen en werd voorgezeten door een zekere LABEZIOUI, de directeur van het arbeidsbureau in Rabat.

Tijdens deze bijeenkomst is een werkgroep van de vereniging "Amicale" opgericht. Op deze vergadering was geen vertegenwoordiger van één der Marokkaanse Consulaten-Generaal aanwezig; wel is de vergaderzaal gehuurd in opdracht van de Consul-Generaal in Rotterdam.

LABEZIOUI deelde mee dat de vereniging zich ten doel stelt de belangen van de hier verblijvende Marokkaanse gastarbeiders in Marokko te behartigen, aangezien het merendeel t.z.t. naar hun vaderland zal terugkeren. Voorts zei hij, dat er in Nederland tien werkgroepen zouden worden gevormd, terwijl het hoofdbestuur in Den Haag zou gaan zetelen. (Dit hoofdbestuur is inmiddels door de Marokkaanse Secretaris-Generaal van de Arbeid, de heer OUAJJOU-JAAFAR, geïnstalleerd.)

- Volgens het Marokkaanse Consulaat-Generaal te Rotterdam zou de heer OUAJJOU-JAAFAR in de tweede helft van november 1974 Nederland bezoeken teneinde met de Nederlandse autoriteiten te overleggen hoe dezen behulpzaam zouden kunnen zijn bij de oprichting van de "Amicale" in Nederland. -

Mede tengevolge van recente perspublicaties hebben vele Marokkanen in Nederland (o.m. in Limburg en Amsterdam) nu hun bedenkingen tegen de "Amicale". Zo vrezen zij o.m. onderling grote moeilijkheden als gevolg van intimidatie van de zijde van de "Amicale". (De Marokkanen, die zich in Heerlen hadden opgegeven voor de werkgroep, hebben reeds te kennen gegeven zich te willen terugtrekken.)

Aangezien de hier te lande verblijvende Marokkaanse gastarbeiders niet klagen over de wijze, waarop de S.W.B.W.'s hun belangen behartigen, mag aangenomen worden, dat de "Amicale" niet in een behoefte voorziet.

Uit diverse perspublicaties is gebleken, dat een aantal S.W.B.W.'s bij hen in dienst zijnde Marokkaanse maatschappelijk werkers ontraden hebben deel te nemen aan de activiteiten van de "Amicale".

Bekend is echter ook, dat een zekere BOUALAITI, medewerker van de S.W.B.W. te Utrecht, voorzitter is van de Utrechtse afdeling van de "Amicale".

In een door de N.C.B. uitgegeven persbericht van 8 januari 1975 adviseert deze stichting de S.W.B.W. -gezien de vertrouwensrelatie tussen de S.W.B.W.'s en de gastarbeiders - te voorkomen, dat S.W.B.W.-functionarissen enige bestuurlijke functie vervullen in organisaties als de "Amicale".

Volgens de heer BOUCETTA, Consul-Generaal van Marokko te Rotterdam, gaat de Marokkaanse regering bij de oprichting van de "Amicale" uit van de gedachte, dat de Marokkaanse gastarbeiders te zijner tijd zullen terugkeren naar hun vaderland; om deze reden dient de gebondenheid aan het vaderland te blijven bestaan en dient de vernederlandsing van de Marokkaanse gastarbeiders te worden voorkomen. De "Amicale", die geen gelden van de Marokkaanse regering ontvangt, wil daarom een aanvulling vormen op het werk van de S.W.B.W.'s. Hoe de "Amicale" het werk van de S.W.B.W.'s wil aanvullen, deelde de heer BOUCETTA niet mee; wel ontkende hij iedere in de pers genoemde activiteit van de "Amicale".

N.B.: Aangezien de heer BOUCETTA stelt, dat 'de "Amicale" het werk van de S.W.B.W.'s wil aanvullen, zou verwacht mogen worden, dat de "Amicale" steun gaat verlenen aan de onder Marokkaanse gastarbeiders sterk levende plannen om te komen tot de bouw c.q. inrichting van moskeeën; de S.W.B.W.'s steunen deze plannen nl. financieel niet. Volgens de heer BOUCETTA valt deze steun echter niet onder de taak van de "Amicale".

De Marokkanen in Nederland zijn bang, dat het met de "Amicale" dezelfde kant op gaat als met de in Nederland gevestigde "Amical des Tunisiëns aux Pays-Bas". Onder de Marokkanen is bekend dat de Tunesische "Amical" alles, wat hier te lande onder de Tunesische gastarbeiders voorvalt, aan de Tunesische regering rapporteert; voorts is bekend dat de Tunesische Ambassade deze "Amical" volledig onder contrôle heeft en bij bestuursverkiezingen druk uitoefent t.b.v. haar eigen kandidaten.

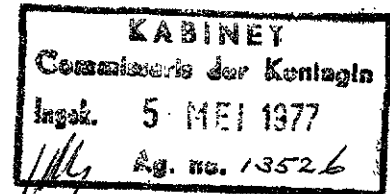
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

binnenlandse veiligheidsdienst

┌

Aan de Commissaris der Koningin
in de Provincie Noord-Brabant,
te
's-HERTOGENBOSCH.

DOSSIER

└

└

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 1322.981

Bijlage(n) : 1.

's-Gravenhage, 4 mei 1977.

Onderwerp : De Nederlandse Volksunie.

President Kennedylaan 25

VERTROUWELIJK

Hierbij heb ik de eer U Hoogedelgestrengte een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. P. de Haan.

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1322.981

Ex. no. 22

Dit rapport bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJK

DE NEDERLANDSE VOLKSUNIE (NVU)

De Nederlandse Volksunie en de verkiezingen

Op 25 mei a.s. zal de NVU voor de eerste maal sinds haar oprichting in 1971 deelnemen aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer. De NVU heeft lijstnummer 16 gekregen en zal in alle 18 kiesdistricten uitkomen. Aan de NVU zal, zoals aan alle aan de verkiezingen deelnemende partijen, zendtijd op radio en televisie beschikbaar worden gesteld.

Als landelijk lijsttrekker zal optreden NVU-voorzitter J.G. GLIMMERVEEN. Hij werd eind 1975 veroordeeld tot een geldboete en een voorwaardelijke gevangenisstraf naar aanleiding van het verspreiden - tijdens zijn campagne in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 1974 - van pamfletten met een inhoud die beledigend was voor Surinaamse en Antilliaanse Rijksgencten. In maart 1977 werd hij, met nog 6 NVU-leden veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf wegens het verspreiden van pamfletten met een voor Turkse en Surinaamse gastarbeiders beledigende tekst.

Op de tweede plaats van de NVU-lijst staat J.P.C.J. HAGENBEEK, een man die veel waarde hecht aan uiterlijk vertoon, zoals het gebruik - ook naar buiten - van de "Odal-rune" (het symbool van de NVU) en het optreden van een nog te formeren knokploeg. Hij maakt er geen geheim van, dat hij grote bewondering heeft voor wat hij noemt "de goede voorbeelden uit het verleden".

Propaganda-acties van de NVU

De NVU-propaganda heeft vooral het karakter van pamflettenacties, waarbij de activist G.A.N.M. BEEMSTERBOER de taak van "actie-leider" heeft. Men heeft eerst pamfletten verspreid waarvan de inhoud beledigend was voor bepaalde bevolkingsgroepen, als gevolg waarvan in maart 1977 zeven leden van de NVU zijn veroordeeld tot 14 dagen gevangenisstraf. Hierna is er actie gevoerd met pamfletten die wèl door de

Behoort bij brief no. 1322.981

VERTROUWELIJK

juridische beugel konden en waarvan de tekst veelal toegesneden was op een bepaalde categorie (bijv. ambtenaren), of die sterk refererden aan plaatselijke omstandigheden.

Programma en ideeën van de NVU

Het programmapunt van de NVU dat het meest in het oog springt is het "terugsturen van ondermeer gastarbeiders, Surinamers, Antillianen en zigeuners naar hun land van herkomst". Dit programmapunt wordt in het kader gezet van het "Volksnationalisme", waarbij er vanuit gegaan wordt dat ieder volk - en daarmee ieder individu - het best tot zijn recht komt in zijn eigen "natuurlijke volksgemeenschap", in het gebied waar men historisch thuis hoort.

De NVU streeft de "Heel-Nederlandgedachte" na, omdat volgens haar de "Nederlandse Volksgemeenschap" op dit moment gescheiden leeft. Als eindresultaat heeft men een "Europese Volkerengemeenschap" voor ogen. Een ander programmapunt is het "vernietigen van communisme, anarchisme, liberalisme en materialisme".

De NVU streeft een maatschappij na op basis van "volksnationale verantwoordelijkheid". Het parlement zou omgevormd moeten worden en moeten bestaan uit 3 categorieën: de politieke partijen, afgevaardigden van werkgemeenschappen en afgevaardigden van nationale geledingen zoals de medische stand, de kunstenaars en de strijdkrachten. Dit komt erop neer, dat de NVU ons huidige parlementaire stelsel wil vervangen door een corporatief stelsel, hoewel in de toelichting op het programma van de NVU een zuiver corporatieve maatschappij-inrichting wordt afgewezen.

De NVU en andere organisaties en groeperingen

In de tweede helft van 1976 heeft de 18-jarige student M.J.N. SCHOT de leden van de door hem opgerichte Nationale Partij Nederland (NPN) opgeroepen om lid te worden van de NVU. Hijzelf is door de NVU benoemd tot "Jeugdleider van de NVU" en tot "Verbandsleider" van de jeugdorganisatie die de NVU heeft opgericht, het Nederlands Volksnationalistisch Jeugdverbond (NVJ). Dit NVJ probeert contacten te leggen met gelijkgerichte personen en organisaties in het buitenland (België, Duitsland).

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1322.981

VERTROUWELIJK

Het contact van leden van de NVU met leden van het Geschiedkundig Genootschap "De Wende" (een stichting die de jongste geschiedenis herschrijft volgens haar nationaal-socialistische inzichten) en met leden van de Jan Hartmanstichting (een organisatie voor hulp aan voormalige politiek-delinquenten en hun nabestaanden) is de laatste tijd niet meer zo goed.

Het jaarlijks congres van de NVU

Op 27 maart 1977 werd te Zeist het jaarlijks congres gehouden van de plm. 100 leden tellende NVU. Het werd bijgewoond door ca. 35 personen. Na de gerechtelijke vervolging van leden van de NVU wegens verspreiding van pamfletten met beledigende inhoud zijn sommige leden van de NVU bevreesd voor justitieel ingrijpen en een eventuele ontbinding van de partij. Het congres heeft daarom een wijziging van de statuten goedgekeurd, die bedoeld is om dergelijke stappen te bemoeilijken.

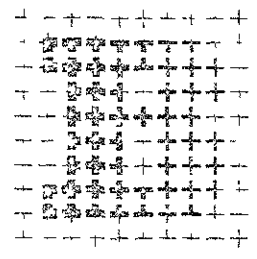
Tijdens het congres heerste er een optimistische stemming ten aanzien van de a.s. 2e Kamerverkiezingen. In zijn jaarrede verklaarde voorzitter J.G. GLIMMERVEEN zeker 3 zetels te verwachten. Hij zei voorts, dat de NVU erin geslaagd is om met weinig middelen bekendheid te krijgen en in de publiciteit te blijven.

4 mei 1977.

VERTROUWELIJK

Binnenlandse Veiligheidsdienst

3:173

Ministerie van Binnenlandse Zaken

KABINET
Commissaris der Koningin
Ingek. 23 Okt. 1978
Ag. nr. 15214

VERTROUWELIJK

Postadres
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

- Aan de Commissaris der Koningin
in de Provincie Noord-Brabant,
te
's-HERTOGENBOSCH.

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
- 1.	-	- 1403.790	- 25 oktober 1978.
Onderwerp			
- Politieke Groeperingen binnen de Turkse gemeenschap in Nederland.			

Hierbij heb ik de eer U Hoogedelgestrenge een rapport aan te bieden
betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr P. de Haan.

Bezoekadres
President Kennedylaan 25
's-Gravenhage

VERTROUWELIJK

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

Behoort bij brief nr. 1403.790

Ex. nr. 48.

Dit exemplaar bestaat uit 4 blz.

VERTROUWELIJK

POLITIEKE GROEPERINGEN BINNEN DE TURKSE GEMEENSCHAP IN NEDERLAND

MHP

De Partij van de Nationale Beweging (in de Turkse afkorting MHP) is in Turkije in 1957 ontstaan uit het samengaan van de Republikeinse Nationale Partij en de Republikeinse Boerenpartij. De MHP is een islamitische, sterk nationalistische en conservatieve partij, die zich zeer anti-communistisch opstelt. Sinds 1965 is Alparslan TÜRKES, in de vorige regering-DEMIREL één van de vice-premiers van Turkije, voorzitter van deze straf geleide partij. Bij de laatst gehouden verkiezingen wist de MHP 6,4% van de stemmen te bemachtigen.

In Turkije werden o.l.v. TÜRKES militante jeugdgroepen opgericht onder de naam "TÜRKES' Grijsze Wolven", die door hun gewelddadig optreden tegen linkse en communistische tegenstanders mede verantwoordelijk zijn voor de harde confrontatie tussen links en rechts in Turkije.

UTID

Op 15 mei 1978 werd in ons land de "Idealistische Turkse Arbeidersvereniging" (UTID) opgericht door de in Rotterdam wonende Turk Orhan YILMAN. Volgens de statuten wil de UTID belangstelling wekken voor het Turkse nationalisme, de Turkse cultuur en voor de Islam. Tot dusverre heeft de UTID zich in zijn activiteiten beperkt tot het houden van bijeenkomsten waarbij gewezen werd op bedreigde waarden als "het Turkendom" en "de Turkse Staat"; van deze bijeenkomsten maakten godsdienstoefeningen deel uit.

De UTID moet gezien worden als een overkoepelende organisatie waarin in elk geval de aanhangers van de MHP zijn opgenomen. Dit "onderduiken" van de MHP-aanhangers was nodig geworden, omdat het sinds 1976 Turkse partijen verboden is, zich in het buitenland als zodanig te organiseren. Er is in Nederland dus officieel geen aparte organi-

VERTROUWELIJK

- 2 -

satie-MHP (meer). Met de in de pers en door politieke tegenstanders nog steeds gebruikte aanduiding MHP wordt derhalve gedoeld op de harde kern van de UTID, onder leiding van genoemde YILMAN, die veelal in de publiciteit komt als "voorzitter van de MHP".

In hoeverre de personen, die herhaaldelijk in de pers worden aangeduid als "Grijze Wolven" zich eveneens onder de vleugels van de UTID hebben genesteld, kan niet met zekerheid gezegd worden. Wel is zeker dat sommige jonge Turken die tot de UTID behoren, door politieke tegenstanders als "Grijze Wolven" worden aangemerkt.

HTIB

In 1974 werd de "Turkse Arbeidersvereniging Nederland" (HTIB) opgericht. De vereniging is georiënteerd op de "Turkse Kommunistische Partij" (TKP). De Turkse Kommunistische Partij bevindt zich in ballingschap en vindt zijn grootste aanhang onder Turkse werknemers in de Bondsrepubliek; de partij is pro-Moskou.

Volgens zijn doelstellingen wil de HTIB steun geven aan de strijd van het Turkse volk onder aanvoering van de arbeiders, ten einde een volledig onafhankelijk, geïndustrialiseerd Turkije met democratische rechten en vrijheden tot stand te brengen. Ook de Turkse arbeiders in Nederland moeten deze strijd steunen; zij moeten om te beginnen dezelfde rechten krijgen als Nederlandse arbeiders.

De HTIB begon zijn activiteiten met het uitgeven van een krant, Gerçek (Waarheid), waarin nieuws wordt gegeven over de actuele situatie van Turkse arbeiders in Nederland en Turkije. Daarnaast begon de HTIB naar buiten op te treden o.a. in demonstraties tegen de zgn. f. 5.000,- premie-wet en tegen massa-ontslagen bij bedrijven in Nederland. De HTIB zocht en vond bij zijn activiteiten de steun en medewerking van o.a. de FNV.

In 1975 begon de HTIB actief aandacht te besteden aan sociale problemen van Turkse werknemers in Nederland. De HTIB vestigde met enkele landelijke demonstraties de aandacht op de "illegalen" problematiek. De HTIB organiseert geregeld culturele avonden en scho-

- 3 -

lingsavonden voor de leden over actuele onderwerpen. Zo onderhoudt men contacten met de diverse "Stichtingen Welzijn Buitenlandse Werknemers", w.o. de SWBW in Amsterdam waarmee de HTIB in 1978 een cursus opzette, "Arbeidersbeweging en Vakbeweging in Nederland". In maart 1978 nam de HTIB deel aan de door de CPN geïnitieerde anti-neutronenbomdemonstraties.

De voorzitter van de HTIB is Nihat KARAMAN. Ere-bestuurslid is İlhan SONMEZ, die tevens secretaris is van een comité van de "Turkse Kommunistische Partij" (TKP) dat zich bezighoudt met het recruterende van nieuwe leden voor de TKP. SONMEZ treedt tevens op als vertegenwoordiger van de "Turkse Onderwijzersvereniging in Nederland" (HTÖB), een mantelorganisatie van de HTIB.

Het "Turks Vrouwenkomitee in Nederland" (HTKB) is eveneens een mantelorganisatie van de HTIB.

Acties tegen "Grijze Wolven"

Toen, in het begin van 1976, leden en sympathisanten van de "Partij van de Nationale Beweging" (MHP) trachtten het hoofdkwartier van deze beweging vanuit West-Duitsland naar Rotterdam te verplaatsen, begon de HTIB onmiddellijk een publiciteitscampagne tegen deze nationalistische beweging.

De HTIB, ervan uitgaande dat zich onder de aanhangers van de MHP in Nederland "Grijze Wolven" bevonden, legde contacten met vakbonden, politieke partijen, parlementariërs en raadsleden van diverse gemeenten om de activiteiten van de "Grijze Wolven" te laten verbieden. De beschuldigingen van de HTIB strekken zich ook uit tot de "Idealistische Turkse Arbeidersvereniging" (UTID), de vereniging waarin de MHP-aanhang in Nederland in mei 1978 is opgegaan.

De "Grijze Wolven" zouden, thans vanuit de UTID, gewelddadigheden plegen tegen Turkse tegenstanders in Nederland. Als het er op aan komt, blijken deze beschuldigingen niet "hard" gemaakt te kunnen worden. Ook al gelet op het hiervoor vermelde over de "UTID", moet aan het waarheidsgehalte van de beschuldigingen van de HTIB getwijfeld worden.

- 4 -

AID

De "Turkse Arbeiders Vereniging Amsterdam" (AID) is een kleine marxistisch-leninistische groepering te Amsterdam die zich oriënteert op Albanië en verwant is aan het "Turkse Volksbevrijdingsleger" (THKO). De vereniging propageert het marxisme-leninisme en wijst de politieke koers van zowel Moskou als Peking scherp af. Tevens voert men actie tegen "kapitalisme en fascisme". In het begin van 1978 verspreidde men pamfletten, waarin geageerd werd tegen de Turkse geheime dienst (MIT) en tegen de contra-guerrilla organisatie van de Turkse legerleiding, alsmede tegen de "fascistische" MHP ("Partij van de Nationale Beweging") en diens "fascistische Idealistenclubs" (UTID - Idealistische Turkse Arbeidersvereniging).

HMTIC

De HMTIC is een belangenbehartigende vereniging, die hier vermeld wordt omdat zijn Nederlandse naam, "Nationale Turkse Arbeiders Vereniging", wel eens verward wordt met die van de UTID, "de Idealistische Turkse Arbeiders Vereniging".

24 oktober 1978.

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Ministene van Binnenlandse Zaken

VERTROUWELIJK

-1.87 -1.452-ly/17

KABINET Commissaris der Koningin Ingek. 22 MAART 1979 Ag. no. -
--

Postadres
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

Aan de Commissaris der Koningin
in de Provincie Noord-Brabant,
te
's-HERTOGENBOSCH.

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
1	-	1419.617	21 maart 1979.
Onderwerp	Spanningen binnen de Turkse gemeenschap in Nederland.		

Hierbij heb ik de eer U Hoogedelgestrengte een rapport aan te bieden
betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr P. de Haan.

VERTROUWELIJK

Bezoekadres
President Kennedylaan 25
's-Gravenhage

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

Behoort bij brief nr. 1419.617

Ex. nr. 20

Dit exemplaar bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJK

SPANNINGEN BINNEN DE TURKSE GEMEENSCHAP IN NEDERLAND

Op gezette tijden wordt de laatste jaren in Nederland (en ook bijv. in de Bondsrepubliek) stemming gemaakt tegen wat wordt aangeduid als de toenemende invloed van "Grijze Wolven" onder de Turkse gastarbeiders. Steeds opnieuw blijken het Turkse communistische groeperingen te zijn die op deze wijze politiek andersdenkende landgenoten in discredit proberen te brengen. Onlangs presenteerde zich in dit kader een comité "Stop de Turkse MHP-fascisten" dat op 24 februari j.l. in Rotterdam een manifestatie hield tegen de "Grijze Wolven". De drijvende krachten achter het comité en de organisatoren van de manifestatie waren de pro-Chinese Turkse "Halkindesi"-groep uit Utrecht en de Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland - marxistisch-leninistisch (KEN-ml). De grootste communistische en op Moskou georiënteerde Turkse groepering in Nederland, de "Turkse Arbeidersvereniging in Nederland" (HTIB) weigerde deelname aan comité en manifestatie, gezien de grote pro-Chinese invloed daarin. Om de demonstratie toch enige omvang te geven, verzekerden de organisatoren zich van deelname van in de Bondsrepubliek woonachtige pro-Chinese Turkse communisten. Het totaal aantal deelnemers aan de manifestatie bedroeg 200, waaronder 125 Turken uit Nederland, België en de BRD. Onder de aanwezige Turken vormde de groep uit de BRD een meerderheid.

Deze gang van zaken illustreert enkele belangrijke aspecten van de situatie in de Turkse gemeenschap in Nederland - een gemeenschap waarbinnen momenteel duidelijk (politieke) spanningen bestaan.

"Grijze Wolven"

Van het bestaan van een organisatie "Grijze Wolven" in Nederland is niets gebleken. Wel is duidelijk dat gezagsgetrouwe,

VERTROUWELIJK

islamitische Turken in ons land door een kleine minderheid van links-radicalen, c.q. communistische landgenoten het etiket "Grijze Wolf" krijgt opgedrukt, een benaming die in de propaganda wordt gelijkgesteld met "MHP-fascisten".

Er bestaat momenteel in Nederland slechts één organisatie van "rechtse", althans niet-"linkse" Turken, de UTID. Deze "Idealistische Turkse Arbeidersvereniging" werd in mei 1978 opgericht door aanhangers van de nationalistische en anti-communistische "Partij van de Nationale Beweging" (in de Turkse afkorting MHP), omdat het Turkse partijen sinds 1976 verboden is zich in het buitenland als zodanig te organiseren. De activiteiten van de UTID hebben zich tot dusverre beperkt tot het houden van bijeenkomsten van godsdienstige, culturele en folkloristische aard die ten doel hebben de Turkse identiteit in nationalistische en islamitische zin te verstevigen. Daarbij gebruikt men veelvuldig het symbool van de "Grijze Wolf", in Turkije een nationaal symbool en geenszins het monopolie van een groepering als de UTID.

Mogelijke reacties op agitatie

Voorname Turkse communisten van verschillende denominatie grijpen elke gelegenheid aan, hun "politieke tegenstanders" van de UTID in discrediet te brengen. Deze agitatie lijkt erop gericht de a-politieke grote meerderheid van de naar schatting 120.000 in ons land verblijvende Turken te dwingen tot een anti-UTID-stellingname. De Turkse communistische organisaties HTIB (pro-Moskou) en TIKP (pro-Peking) krijgen daarbij steun van enkele Nederlandse politieke groeperingen en van organisaties die zich bewegen op het terrein van de belangenbehartiging van buitenlandse werknemers. Het is opmerkelijk, dat deze campagne in de Nederlandse pers nogal wat aandacht krijgt, waarbij de kwalificatie "fascistisch" voor de in de UTID georganiseerde Turken veelal zonder meer wordt overgenomen.

Er zijn aanwijzingen dat de genoemde a-politieke maar wel traditioneel-religieuze meerderheid van de Turken in ons land zich door deze voortdurende agitatie bedreigd gaat voelen. Dit zou kunnen leiden tot - mogelijk ook gewelddadige - reacties van vooral jongeren uit deze groep. Daarbij kan men zich afvragen of de gesignaleerde campagne niet juist tot doel heeft dit soort reacties uit te lokken.

20 maart 1979.

Binnenlandse Veiligheidsdienst

Ministerie van Binnenlandse Zaken

KABINET
 Commissaris der Koningin
 Ingek. 10 OKT. 1979
 Ag. n^o. -

VERTROUWELIJK

Postadres

Postbus 20011
 2500 EA 's-Gravenhage

Aan de Commissaris der Koningin
 in de Provincie Noord-Brabant
 te
's-HERTOGENBOSCH

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
- 1	-	- 1447.907	- 5 oktober 1979.
Onderwerp			
- Analyse van de politieke situatie binnen de Turkse gemeenschap in Nederland.			

Notabiele ?

Hierbij heb ik de eer U een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

p. 3, 5, 6/7.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Thomas
plv.

E. Thomas.

VERTROUWELIJK

Bezoekadres

President Kennedylaan 25
 's-Gravenhage

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

Exc. no 28

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1447.907

Dit exemplaar bestaat uit 7 blz.

ANALYSE VAN DE POLITIEKE SITUATIE BINNEN DE TURKSE GEMEENSCHAP
IN NEDERLAND

Algemeen

In Nederland wonen (naar schatting) honderdduizend Turken, waarvan slechts een fractie zich op politiek gebied manifesteert. De overgrote meerderheid is niet of nauwelijks politiek geïnteresseerd.

De politiek-actieven zijn ruwweg te onderscheiden in "gematigden", die hier verder onbesproken blijven en extreme Turken van rechtse en linkse denominatie.

Bij het in beschouwing nemen van het politiek denken en doen van de politiek-actieve Turken in Nederland moet steeds in gedachte worden gehouden, dat deze Turken zich voor het overgrote deel laten leiden door de politieke situatie in hun vaderland.

In het volgende overzicht, wordt de "relatie" tussen de politieke situatie in Turkije en de belangrijkste politieke groeperingen van Turken in Nederland schematische weergegeven.

VERTROUWELIJK - 2 -

- 2 -

	extreem links	links	midden	rechts	extreem rechts
Politieke situatie in Turkije	(TIIKP) TIKP THKO TKP 	CHP		AP MSP	MHP "Grijze Wolven"
Politieke situatie in Nederland	Halkin Sesi AID HTIB				UTID

Pro-Chinees

- TIIKP : Turkse Revolutionaire Boeren- en Arbeiderspartij
(illegaal)
- TIKP : Turkse Boeren- en Arbeiderspartij (legaal)
- Halkin Sesi : (= stem van het volk) Groepje in Utrecht, dat zijn
naam ontleent aan het weekblad Halkin Sesi.

Pro-Albanees

- THKO : Turks Volksbevrijdingsleger
- AID : Turkse Arbeidersvereniging Amsterdam

Pro-Sowjet

- TKP : Turkse Kommunistische Partij
- HTIB : Turkse Arbeidersvereniging Nederland
- CHP : Republikeinse Volkspartij o.l.v. ECEVIT
- AP : Conservatieve Gerechtigheidspartij o.l.v. DEMIREL
- MHP : Nationale Actie Partij o.l.v. TÜRKES
- UTID : Idealistische Turkse Arbeidersvereniging

- 3 -

Extreem rechtse, nationalistisch georiënteerde Turken

In 1957 ontstond in Turkije-door het samengaan van de Republikeinse Nationale Partij en de Republikeinse Boerenpartij - de MHP: de Partij van de Nationale Beweging (of Nationale Actie Partij).

De MHP is een Islamitische, extreem nationalistische en -conservatieve partij, die zich zeer anti-communistisch opstelt. De voorzitter van deze centraal geleide partij is (sinds 1965) Alparslan TÜRKES. Bij de laatst gehouden verkiezingen wist de MHP 6,4% van de stemmen te bemachtigen.

Onder leiding van TÜRKES werden in Turkije militante jeugdgroepen opgericht onder de naam "TÜRKES'Grijze Wolven". Door hun gewelddadig optreden zijn deze "Grijze Wolven" medeverantwoordelijk voor de harde confrontatie tussen links en rechts in Turkije.

De situatie in Nederland:

Op 15 mei 1978 richtte Orhan YILMAN de UTID op, de Idealistische Turkse Arbeidersvereniging. Volgens de statuten wil de UTID belangstelling wekken voor het Turks nationalisme, de Turkse cultuur en de Islam.

In zijn activiteiten beperkte de UTID zich tot dusver tot het houden van bijeenkomsten, waarbij gewezen werd op bedreigde waarden als "het Turkendom" en "nationale eenheid en onafhankelijkheid". Godsdienstoefeningen maken deel uit van deze bijeenkomsten.

Binnen de UTID hebben zich adhaerenten van verschillende niet-linkse groeperingen verenigd, ook de aanhangers en sympathisanten van de MEP vonden in deze organisatie onderdak. Dit "onderduiken" van de MHP-aanhangers was nodig, omdat het de Turkse partijen verboden is zich als zodanig in het buitenland te organiseren. In Nederland is er dus geen zelfstandige organisatie MHP.

Communistisch georiënteerde Turken

De communistisch georiënteerde Turken in Nederland zijn in drie stromingen opgesplitst:

HTIB : op Moskou georiënteerd

AID : volgt de pro-Albanese lijn

Halkin Sesi: heeft pro-Chinese sympathieën.

- 4 -

Holanda Türkiyeli Isçi Birliği (HTIB)

In januari 1974 werd de Turkse Arbeidersvereniging Nederland opgericht. De HTIB is georiënteerd op de Turkse Kommunistische Partij (TKP); deze partij is pro-Moskou.

Het doel van de HTIB is volgens haar statuten:

- a) de strijd van het Turkse volk - onder aanvoering van de arbeiders - te ondersteunen om een volledig onafhankelijk, geïndustrialiseerd Turkije met democratische rechten en vrijheden tot stand te brengen. De Turkse arbeiders in Nederland moeten een onderdeel van deze strijd zijn;
- b) het verkrijgen van dezelfde rechten voor Turkse arbeiders b.t.l. als hun Nederlandse collega's bezitten.

De HTIB besteedt actief aandacht aan sociale problemen van Turkse werknemers in Nederland. Met enkele landelijke demonstraties vestigde zij de aandacht op de "illegalen"-problematiek. De HTIB zocht en vond bij haar activiteiten de steun en medewerking van onder andere de FNV.

Met de Stichtingen Welzijn Buitenlandse Werknemers onderhoudt de HTIB nauwe contacten.

De voorzitter van de HTIB is Nihat KARAMAN. Mantelorganisaties van de HTIB zijn:

HTKB : het Turks Vrouwencomité in Nederland

HTÖB : de Turkse Onderwijzersvereniging in Nederland.

Amsterdam Isçi Dernegi (AID)

De Turkse Arbeidersvereniging Amsterdam is opgericht in 1976 en telt ongeveer vijftig leden.

Deze marxistisch-leninistische groepering oriënteert zich op Albanië en is verwant aan het Turks Volksbevrijdingsleger (THKO) in Turkije. De AID wijst de politieke koers van zowel Moskou als Peking, scherp af. Tevens zet deze vereniging zich af tegen "kapitalisme en fascisme". In AID-kringen is men van mening dat vooral de HTIB fel bestreden moet worden, omdat deze "sociaal fascistische gevaarlijker zijn dan de rechts-fascistische Grijze Wolven".

- 5 -

Het AID-blad is de THKO *)-uitgave HALKIN KURTULUSU (=bevrijding van het volk). De AID wordt ook wel aangeduid als HALKIN KURTULUSU-groep.

HALKIN-SESI-Groep Utrecht

De HALKIN-SESI-Groep ontleent zijn naam aan het weekblad HALKIN SESI (=stem van het volk). Deze zeer kleine groepering staat een communistische, pro-Chinese politiek voor en is verwant aan de TIKP in Turkije. De TIKP (Turkse Boeren- en Arbeiderspartij) is een legale partij in Turkije, die in 1978 is voortgekomen uit de in Turkije illegale TIIKP, de Turkse Revolutionaire Boeren- en Arbeiderspartij.

De TIKP baseert zich op de theorie, dat alleen via de revolutionaire massabeweging Turkije een socialistisch (lees: communistisch) land kan worden.

De z.g. "Grijze Wolven"

Het is vooral de HTIB die er in slaagt om via de Nederlandse pers, radio en TV haar ideeën over de situatie binnen de Turkse gemeenschap te ventileren.

Dit heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat in brede kring in Nederland de mening heeft postgevat, dat de politieke problemen binnen deze gemeenschap in belangrijke mate zijn terug te voeren op de activiteiten van z.g. "Grijze Wolven".

Dit is op zijn minst een ongenueanceerde voorstelling van zaken. Nimmer is het bestaan gebleken van een organisatie van "Grijze Wolven" in Nederland.

*) De THKO wil de omwenteling in Turkije door middel van de tactiek van de plattelandsguerrilla: het laten plaatsvinden van individuele terreurdaden. Als de tijd daarvoor rijp is moet de plattelandsguerrilla overgaan in stadsguerrilla volgens het recept van CASTRO en CHE GUEVARA. DEV-GENC is een illegaal opererende stadsguerrilla-organisatie met banden naar de THKO. Niet uitgesloten mag worden dat deze organisatie ook in Nederland aanhang heeft.

- 6 -

Slechts kan worden vastgesteld dat in Nederland communistisch georiënteerde Turken in hun campagnes tegen niet-linkse landgenoten zich met name richten op de UTID, waarbij aanduidingen worden gehanteerd als "MHP-fascisten" en "Grijze Wolven".

Op gezette tijden worden de acties tegen de "Grijze Wolven" gevoerd, die doorgaans veel publiciteit krijgen.

Op 24-2-79 organiseerde het komitee "Stop de Turkse MHP-fascisten" in Rotterdam een manifestatie tegen de "Grijze Wolven". Drijvende krachten achter deze manifestatie waren de Halkin Sesi-groep uit Utrecht en de KEN-ml, de Kommunistische Eenheidsbeweging Nederland marxistisch-leninistisch, gesteund door pro-Chinese Turken uit de Bondsrepubliek.

De HTIB weigerde deelname aan deze manifestatie, gezien de grote pro-Chinese invloed daarin.

Op 22-9-'79 organiseerde de HTIB in Nijmegen het symposium "Grijze Wolven Problematiek". Doelstelling was de bestrijding van "het Turkse fascisme" in Nederland en een officieel verbod van de "Grijze Wolven".

De AID werd bij de organisatie van dit symposium door de HTIB volledig buitengesloten.

Tijdens het symposium raakten aanwezige AID-leden slaags met HTIB-ers. In het ontstane tumult werd met een pistool geschoten als gevolg waarvan een Turk dodelijk werd getroffen.

Later bleken zowel het slachtoffer als de Turk die het pistool gebruikte tot dezelfde pro-Albanese groepering te behoren.

De uitvaartplechtigheid (Zwolle 29-9-79) van het slachtoffer was georganiseerd door de AID in samenwerking met een gelijkgerichte Duitse organisatie. Vanuit de Bondsrepubliek hebben enkele honderden pro-Albanese Turken aan de bijeenkomst deelgenomen.

Conclusie

Van het bestaan van een organisatie "Grijze Wolven" zoals die in Turkije bestaat is in Nederland niets gebleken. Wel is duidelijk dat gezagsgetrouwe Islamitische Turken in ons land door een kleine minderheid van links-radicalen landgenoten het etiket "Grijze Wolf" krijgen opgedrukt. De indruk bestaat, dat deze minderheid hierdoor

- 7 -

primair de in grote meerderheid niet-politiek geïnteresseerde Turkse gemeenschap wil dwingen tot een anti-UTID-stellingname. Er zijn aanwijzingen dat de genoemde a-politieke, maar wel traditioneel-religieuze meerderheid van Turken in ons land door deze voortdurende agitatie geïrriteerd raakt. Dit zou kunnen leiden tot (mogelijk ook gewelddadige) reacties van vooral jongeren uit deze groep.

Naast de controverse tussen voornamelijk communistische Turken en hun "politieke tegenstanders" van de UTID, is er sprake van zeer troebele verhoudingen tussen de communistische Turken onderling.

Verwachting

In het licht van het voorafgaande, moet voor de naaste toekomst rekening worden gehouden met:

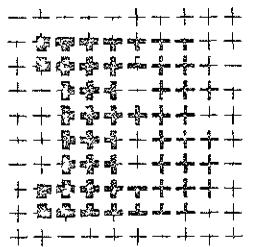
- ① Voortgaande agitatie en provocatie van de communistisch georiënteerde Turken tegen hun politieke tegenstanders, de UTID-laden;
- ② Scherpere reacties hierop uit de a-politieke Turkse meerderheid in Nederland tegen links-radicalen Turken en tegen de steun die dezen ondervinden van media, welzijns-stichtingen en delen van de vakbeweging;
3. Verdere escalatie van de tegenstellingen tussen de verschillende communistische Turkse organisaties onderling (met name tussen HTIB en AID);
4. Een grotere betrokkenheid van buitenlandse Turkse organisaties - vooral uit Duitsland en België - bij de activiteiten van gelijkgestemde Turkse organisaties in Nederland.

5 oktober 1979.

VERTROUWELIJK

Binnenlandse Veiligheidsdienst

- 4024

Ministerie van Binnenlandse Zaken

KABINET
Commissaris der Koningin
Ingek. 13 FEB. 1981
Ag.no. 2

VERTROUWELIJK

Postadres
Postbus 20011
2500 EA 's-Gravenhage

- Aan de Commissaris der Koningin
in de Provincie Noord-Brabant
te
'S-H E R T O G E N B O S C H

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
- 1.	-	- 1530.857	- 17 februari 1981
Onderwerp			
- Rechts-extremisme			

Hierbij heb ik de eer U een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. P. de Haan

VERTROUWELIJK

Bezoekadres
President Kennedylaan 25
's-Gravenhage

Verzoeken bij beantwoording datum, nummer en onderwerp te vermelden

Dit rapport bestaat uit 8 blz.

VERTROUWELIJK

RECHTS-EXTREMISME

Internationaal

De afgelopen jaren is in de meeste Westeuropese landen een zekere opleving van het rechts-extremisme merkbaar, niet zozeer door een toename van de aanhang, maar meer door de gewelddadige uitingsvormen. De bomaanslagen in 1980 in Bologna en München waren hiervan opvallende voorbeelden.

Enkele organisaties, zoals de Westduitse Wehrsportgruppe Hoffman, de Franse Fédération d'Action Nationale et Européenne (FANE) en de Italiaanse Nuclei Amatie Rivoluzionari (NAR) zijn in verband met geweld daden sterk in de publiciteit gekomen. Er lijkt plaats voor twijfel over de vraag of in de rechts-extremistische sfeer evenals te linkerzijde sprake is van georganiseerde terroristische misdrijven. De indruk bestaat dat de aanslagen in Duitsland en andere Westeuropese landen door één of enkele aanhangers van extreem-rechtse groeperingen spontaan werden uitgevoerd, waarbij maar weinig voorbereidingstijd in acht werd genomen.

Het zijn enkelingen die zich op deze wijze afzetten tegen het naar hun oordeel te slappe optreden van de leiding van de organisatie waartoe zij behoren.

Er lijkt ook sprake van besmettingsverschijnselen. De aanslag in München was vermoedelijk een imitatie van de aanslag in Bologna.

Nationaal

In ons land zijn wij tot nu toe gespaard gebleven voor geweld daden uit de rechts-extremistische sfeer. Zelfs op het punt van de actieve organisaties verkeert Nederland in vergelijking tot de overige Westeuropese landen in een redelijk gunstige positie. Toch manifesteren ook de Nederlandse neo-nazistische en overige rechts-extremistische

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1530.399

organisaties zich de laatste tijd wat duidelijker en agressiever, daarbij vooral inhakend op de vreemdelingsituatie.

Na de Tweede Wereldoorlog zijn in Nederland verschillende extreem-rechtse organisaties opgericht. Een aantal van deze organisaties is, na een kwijnend bestaan, opgegaan in andere groeperingen of na verloop van tijd geheel van het toneel verdwenen.

De volgende groeperingen zijn thans nog actief in ons land.

De Nederlandse Volksunie en het Nationaal Jeugdfront

De Nederlandse Volksunie (NVU) kwam in 1971 tot stand na een fusie tussen de Actiegroep Vlaanderen en het Nieuw Rechts Front. De Actiegroep Vlaanderen streefde vooral de zogenaamde Heel Nederland Gedachte na (een gedachte volgens welke Nederland en Vlaanderen een eenheid moeten vormen), terwijl het Nieuw Rechts Front bovenal een fervent anti-communisme propageerde. Beide elementen zijn terug te vinden in de denkbeelden van de NVU. Daarnaast vertoont de Volksunie sterke racistische trekken, waarbij vooral de in ons land verblijvende gastarbeiders en Surinamers het moeten ontgelden.

De Volksunie streeft een soort corporatieve staat na met een parlement waarin drie categorieën vertegenwoordigd zijn: de politieke partijen, afgevaardigden van werkgemeenschappen en afgevaardigden van andere nationale geledingen zoals b.v. de medische stand, de kunstenaars, etc.

In een dergelijke maatschappij zou de vorming van "gezonde en gelukkige Germaanse gezinnen" moeten worden bevorderd.

De Volksunie uit haar grieven tegen de huidige maatschappij in haar "volksnationale" partijblad "Wij Nederland", dat viermaal per jaar verschijnt, en d.m.v. incidenteel verspreide pamfletten waarmee - meestal op goedkope wijze - op heersende gevoelens van onvrede wordt ingespeeld.

In mei 1977 nam de NVU voor het eerst in haar bestaan deel aan de Tweede Kamerverkiezingen, hetgeen met de nodige problemen gepaard ging. Zo werden zeven NVU-leden, waaronder lijsttrekker Joop GLIMMERVEEN uit Den Haag, tot 14 dagen ~~gevangenis~~straf veroordeeld terzake het verspreiden

Behoort bij brief no. 1530.399

van pamfletten met een voor Turkse gastarbeiders en Surinamers beledigende tekst. Ondanks negatieve publiciteit wist de Volksunie bij de verkiezingen ruim 33.000 stemmen te behalen, die voornamelijk in de grote steden uitgebracht waren.

In 1978 werd de NVU door de rechtbank te Amsterdam tot verboden vereniging verklaard. Dit verboden karakter heeft echter voor de NVU en haar leden rechtens geen gevolgen, zo bepaalde de Hoge Raad in 1979, omdat de rechtbank tegelijkertijd een vordering tot ontbinding van de Volksunie had afgewezen. Derhalve kan de Volksunie meedoen aan alle verkiezingen waarvoor zij zich wenst in te schrijven.

Op 19 april 1980 besloot de NVU tijdens haar jaarcongres, in 1981 opnieuw aan de Tweede Kamerverkiezingen deel te nemen, waarbij Joop GLIMMERVEEN weer als lijsttrekker zal optreden. Partijvoorzitter GLIMMERVEEN bepaalt al jaren de harde politieke lijn van de Volksunie en hij is in verband met zijn uitspraken reeds enige malen met de justitie in aanraking gekomen.

Kenmerkend voor deze politieke leider is zijn fanatisme, wat met het volgende citaat moge worden geïllustreerd: "In de toekomst zal de linkse terreur met rechtse tegenterreur moeten worden gebroken. Als de NVU geen openbare vergaderingen kan beleggen zullen ook de PvdA en de CPN geen openbare vergaderingen moeten kunnen beleggen". (Joop GLIMMERVEEN in "Wij Nederland", najaar 1980).

Te verwachten valt dat de NVU in het kader van haar verkiezingscampagne in de komende tijd in toenemende mate publiciteit zal trachten te verwerven door middel van pamfletten, persverklaringen, provocerend optreden, etc.

Op het ogenblik telt de NVU ongeveer 150 leden, waarvan niet meer dan een derde werkelijk actief is ten behoeve van de partij. Het aantal sympathisanten is - getuige de verkiezingsuitslag in 1977 - waarschijnlijk veel groter.

Naast het behalen van een Kamerzetel wordt de uitbouw van de NVU-jongerenorganisatie, het Nationaal Jeugd Front, door de Volksunie zeer belangrijk geacht. De strijd om de politieke macht wordt op straat beslist, en zal voornamelijk gestreden moeten worden door de jongere NVU-

Behoort bij brief no. 1530.399

leden, verenigd in het Nationaal Jeugd Front, aldus Joop GLIMMERVEEN.

Het NJF, zichzelf kortweg omschrijvend als Blanke Militante Jeugd, bestaat op het ogenblik uit ongeveer twintig leden, die de laatste tijd in verschillende delen van het land door het verspreiden van pamfletten propaganda maakten voor Joop GLIMMERVEEN en de NVU. NJF-leden gaan uniform gekleed en zijn, indien zij de leeftijd van 16 jaar of ouder bereikt hebben, automatisch lid van de NVU. Het is de bedoeling dat enige NJF-leden tijdens de verkiezingscampagne van Joop GLIMMERVEEN als zijn lijfwacht zullen fungeren.

De Nederlandse Volksunie en het Nationaal Jeugd Front onderhouden contact, zij het niet erg intensief, met geestverwanten in West-Duitsland en Vlaanderen.

Naast het NVU-gezinde NJF opereert in ons land nog een kleine groep jongeren, voornamelijk afkomstig uit Den Haag, onder de naam Nationaal Jeugd Front. Deze groepering, die onder de leiding van Peter DUISTERHOF staat, geraakte in het najaar van 1979 in onmin met Joop GLIMMERVEEN en werd uit de NVU gestoten. Waarschijnlijk heeft de groep van DUISTERHOF, waarvan het laatste halfjaar nauwelijks activiteiten werden waargenomen, aansluiting gevonden bij de Vlaams nationalistische actiegroep VOORPOST.

Centrum Partij (CP)

Op 11 maart 1980 werd de Centrum Partij opgericht mede door Dr Henry BROOKMAN uit Amsterdam. Deze uit NVU-kring afkomstige wetenschappelijk medewerker had nog kort voordien (december 1979) de Nationale Centrum Partij (NCP) opgericht, doch deze partij kwam reeds in februari 1980 in opspraak toen een aantal van haar leden slaags raakte met in de Mozes en Aäronkerk te Amsterdam verblijvende illegale gastarbeiders. Omdat BROOKMAN met zijn partij een breed publiek wil aantrekken, meende hij weer met een schone lei te moeten beginnen: de Centrum Partij.

In de oprichtingsverklaring wordt vermeld dat de partij niet de belangen van links of rechts, maar van heel de Nederlandse bevolking centraal wil stellen, daarbij vragen aan de orde stellend die voor andere partijen kennelijk taboe zijn, zoals b.v. het vreendelingenvraagstuk.

Behoort bij brief no. 1530.399

In het programma van de CP treft men inderdaad punten aan die voor links en/of rechts acceptabel zijn, maar een aantal zaken pleit duidelijk tegen de Centrum Partij, te weten:

1. de partij legt erg veel nadruk op het feit dat de in ons land verblijvende vreemdelingen de problemen die ontstaan door overbevolking nog vergroten en dat zij daarom naar hun land van herkomst moeten terugkeren. Uit de argumenten die de CP bij deze redenering hanteert blijkt dat de partij "volksnationalistisch" denkt;
2. het tamelijk gematigde partijprogramma ten spijt plaatst de partij advertenties en geeft zij stickers uit waarvan de tekst op z'n minst zeer provocerend kan worden genoemd. Op deze manier lijkt de CP problemen te zoeken om vervolgens verontwaardigd te wijzen op "het feit" dat m.n. de linkse partijen de vrijheid van vergadering en meningsuiting bedreigen;
3. binnen de partij worden op het ogenblik plannen uitgewerkt voor het opzetten van een eigen ordedienst, die het hoofd zal moeten bieden aan de problemen die telkens weer ontstaan als de partij een openbare bijeenkomst belegt;
4. gebleken is dat de CP leden aantrekt, waarvan bekend is dat zij politiek gezien thuishoren in de extreem rechtse hoek. Met name de jongere leden blijken in de praktijk veel radicaler te zijn dan het programma van de partij doet vermoeden. Daar het juist deze personen zijn die gerekend moeten worden tot de meest actieve leden, lijkt het erop dat zij in de toekomst meer en meer de politieke lijn van de CP zullen gaan bepalen.

Sedert haar oprichting concentreert de CP zich op deelname aan de komende Tweede-Kamerverkiezingen.

Inmiddels is de CP erin geslaagd elf afdelingen op te richten, die voor het overgrote deel in de provincies Noord- en Zuid-Holland van de grond kwamen.

De partij beweert ongeveer 1000 leden te hebben, doch dit aantal lijkt overdreven: in ieder geval telt de CP niet meer dan een 50-tal actieve leden.

Behoort bij brief no. 1530.399

Tot nu toe is niet gebleken dat de Centrum Partij contacten op internationaal niveau onderhoudt.

Naast de NVU en de CP, beide partijen van enige omvang, kunnen nog de volgende extreem-rechtse organisaties worden genoemd.

Nationale Partij Nederland (NPN)

Deze in 1974 opgerichte partij heeft diverse malen de aandacht getrokken door pamfletten en stickers te verspreiden met een fel anti-communistische en/of een voor bepaalde bevolkingsgroepen beledigende tekst. De NPN bleek aantrekkingskracht te hebben op actiebeluste jongeren, die in het najaar van 1979 veel publiciteit trokken met een demonstratie op het Malieveld te Den Haag, die leidde tot ongeregelde heden tussen demonstranten en - de in veel groter getale opgekomen - tegendemonstranten.

Sedert begin 1980 werden vrijwel geen NPN-activiteiten meer waargenomen, hetgeen niet los te zien is van het overlijden van de grote stimulator en voorzitter van deze partij de heer P.M.J. van der LINDEN uit Den Haag: een slag die de partij nauwelijks lijkt te overleven. Daarnaast is gebleken dat een aantal NPN-sympathisanten nu hun heil zoekt bij de Centrum Partij.

Hoewel de NPN niet officieel opgeheven is, lijkt het niet waarschijnlijk dat zij in 'de nabije toekomst nog activiteiten zal ontplooiën.

De Viking Jeugd

Sedert 1975 bestaat in ons land een afdeling van de Viking Jeugd, een organisatie die ook afdelingen heeft in West-Duitsland, Vlaanderen, Frankrijk, Engeland, Spanje en Noorwegen.

De Viking Jeugd-afdeling Nederland voelt zich in politiek opzicht verwant met de Nederlandse Volks Unie. Zij streeft naar een raszuiver Nederland, waarvan ook Vlaanderen deel zal mogen uitmaken. Daarnaast is een verwantschap op ideologische gronden met de Northern League (zie hierna).

Behoort bij brief no. 1530.399

Tot nu toe heeft de Nederlandse Viking Jeugd niet meer dan vijftien leden.

Kenmerkend voor de Viking Jeugd is de hang naar het militante, die zich ondermeer uit in een strenge discipline, uniforme kleding, gebruik van symbolen (Runetekens) en het deelnemen aan zogenaamde overlevingscursussen.

Het contact met de "Vikingen" uit andere Westeuropese landen komt voornamelijk tot stand bij gemeenschappelijke kransleggingen bij de oorlogsgraven van tijdens de Tweede Wereldoorlog gevallen geestverwanten en tijdens de zogenaamde zomer- en winterkampen waaraan wordt deelgenomen door leden van diverse afdelingen.

Belangrijkste exponenten van de Viking Jeugd in ons land zijn J.J.G. van SPENGEN en C.J. van RIJN. Beiden hebben een "oorlogsverleden".

De Wende

Het in 1972 door enkele voormalige politieke delinquenten opgerichte geschiedkundig genootschap "De Wende" stelt zich tot doel eerherstel te verkrijgen voor zichzelf en voor geestverwanten. Dit doel wil men bereiken door het opnieuw beschrijven van de geschiedenis van organisaties als de NSB en de SS, maar dan op een "objectieve" manier. De bevindingen van dit genootschap worden gepubliceerd in een tijdschrift genaamd "De Wende".

Het genootschap zegt geen politieke doelstellingen te hebben, doch slechts het nationaal-socialisme op historische gronden te willen rechtvaardigen. Vooralsnog zijn er geen redenen om aan te nemen dat de doelstellingen van "De Wende" verder reiken.

Op het ogenblik leven bij "De Wende" plannen om het genootschap binnen de NVU te laten functioneren.

Northern League

De Northern League, ook wel Noordbond genoemd, is een internationale neo-fascistische groepering, ontstaan in 1958 uit de lezers-

Behoort bij brief no. 1530.399

kring van het blad "Northern World", dat in 1957 door de Engelsman Roger PEARSON in het leven werd geroepen.

Doel van deze organisatie is: "bescherming van de raciale identiteit en het culturele erfdeel van de Noordse volkeren". De organisatie beschouwt alle gekleurde rassen als inferieur; is anti-semitisch en anti-communistisch.

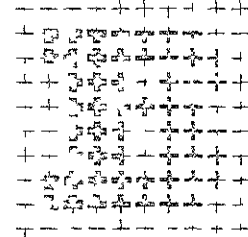
De Northern League heeft kleine afdelingen in o.a. west-Duitsland, België en Engeland. Ook de afdeling Nederland telt slechts een gering aantal leden.

Het secretariaat van deze organisatie is gevestigd in Amsterdam ten huize van de ex-NSB'er J. KRULS, die tevens hoofdredacteur is van het Engelstalig orgaan van de League "The Northlander". Naast het uitgeven van dit blad beperken de activiteiten van de Northern League zich tot het nu en dan organiseren van een - doorgaans slecht bezochte - bijeenkomst.

16 februari 1981

Binnenlandse Veiligheidsdienst

- 23799

Ministerie van Binnenlandse Zaken

KABINET
Commissaris der Koningin
Ingek. 15 OKT. 1981
Ag. no. -

VERTROUWELIJK

Postadres
Postbus 20011
2500 EA s-Gravenhage

- Aan de Commissaris der Koningin
in de Provincie Noord-Brabant,
te
's-H E R T O G E N B O S C H.

Bijlagen	Uw brief	Ons nummer	Datum
1.	-	1570.141	12-10-1981
Onderwerp			
Turken in Nederland.			

Hierbij heb ik de eer U een rapport aan te bieden betreffende bovengenoemd onderwerp.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. P. de Haan.

VERTROUWELIJK

Bezoekadres
President Kennedylaan 25
s-Gravenhage

Verzoeken bij beantwoording datum nummer en onderwerp te vermelden

Behoort bij brief no. 1570.141

Ex. no. 26

Dit rapport bestaat uit 3 blz.

VERTROUWELIJK

ONTWIKKELINGEN IN TURKIJE EN DE GEVOLGEN DAARVAN VOOR DE TURKSE
GEMEENSCHAP IN NEDERLAND

Sinds 12 september 1980 kent Turkije een militaire dictatuur. Eén van de eerste daden van de militaire leiders, o.l.v. Generaal EVREN, was het laten arresteren van de vele politieke extremisten die verantwoordelijk werden gesteld voor het terrorisme van de afgelopen jaren in Turkije. Zowel uiterst rechts, w.o. de extreem religieus-nationalistische MHP^{*)}, als uiterst links, w.o. de uit de studentenbeweging ontstane Dev-Sol en Dev-Yol^{**)}, werden het slachtoffer van dit nieuwe regime.

Het afgelopen jaar hebben in Turkije verschillende politieke processen plaats gevonden, waarbij enige honderden doodvonnissen werden geëist. Tot op dit moment zijn acht van deze vonnissen voltrokken.

Op 19 augustus jl. ging in Ankara het lang te voren aangekondigde proces tegen ruim 500 MHP'ers, w.o. hun leider Alparslan TÜRKES, van start.

Begin september werd een proces begonnen, waarbij opnieuw leden van de Dev-Sol en Dev-Yol in de verdachtenbank plaats moesten nemen.

Nederland telt momenteel 130.000, hier legaal verblijvende Turken, van wie slechts een klein deel zich politiek manifesteert. Omdat het de Turken, na hun vertrek naar het Westen destijds vanuit het moederland werd verboden zich in het buitenland politiek te organiseren, hebben de politiek geëngageerde Turken zich in mantelorganisaties verenigd. Zo vonden degenen die van origine MHP-leden waren, een onderkomen binnen de extreem-nationalistische idealistenvereniging voor Turken in Nederland, de UTID^{***)}.

De revolutionaire Turken verenigden zich op hun beurt in verscheidene organisaties, die ideologisch sterk verschillen.

*) Milliyetçi Hareket Partisi (Nationale actie-partij)

***) Dev-Sol en Dev-Yol (Model-Links en Model-Weg)

****) UTID = Ulkucu Turkiye Esciler Dernegi

- 2 -

De belangrijkste representant van deze categorie is de aan de Turkse Communistische Partij (TKP) gelieerde Hollandse Turkse Arbeiders Vereniging, de HTIB^{*)}. Vooral de samenwerking tussen HTIB en CPN is een in het oog lopende zaak.

Rechts-extreem

De tot voor kort milde opstelling van de UTID tegenover het militaire regiem in Turkije lijkt met de aanvang van het eerdergenoemde proces van 19 augustus jl. voorlopig ten einde.

De gevangenneming van TÜRKES en met hem vele MHP-leden, vrijwel direct na de coup op 12 september 1980, is de UTID altijd al een doorn in het oog geweest. Men heeft dit als onrechtvaardig ervaren, daar de UTID/MHP altijd, vanuit een sterk nationalistisch gevoel, "het beste met Turkije voorhad".

De UTID heeft zich echter op gezag van de overkoepelende federatie van idealisten uit Duitsland, juist om de positie van TÜRKES en de zijnen niet te schaden, bijna een jaar lang uiterst terughoudend opgesteld. In de loop van dit jaar begonnen de UTID-leden echter tekenen van ongeduld te vertonen, zoals op bijeenkomsten van deze vereniging bleek.

Het UTID-bestuur heeft de toen ontstane "roep om actie" bij de leden kunnen onderdrukken.

Nu de militairen er echter blijk van hebben gegeven de MHP daadwerkelijk te willen aanpakken, is de stemming binnen UTID-gelederen dreigend geworden en roept het bestuur haar leden zelf op om actie te voeren tegen het militaire regiem.

Tot nu toe heeft men volstaan met pogingen protestverklaringen af te geven aan het adres van de Turkse consulaten in Nederland. De betreffende consuls hebben echter geweigerd de verklaringen in ontvangst te nemen.

^{*)} HTIB = Hollanda Turkiye Isçiler Birligi

- 3 -

Deze ontwikkeling binnen de UTID-gelederen trekt temeer de aandacht aangezien Generaal EVREN begin deze zomer zijn in het buitenland verblijvende landgenoten liet weten in de toekomst actie te zullen gaan ondernemen tegen diegenen die zich, ondanks herhaalde waarschuwingen, toch politiek actief betonen.

Links-extreem

De Turken, verenigd in de HTIB hebben zich de dreigementen van Generaal EVREN aangetrokken, getuige de recente leegloop binnen deze organisatie.

De meerderheid van de revolutionair getinte Turken in Nederland heeft zich echter niet laten afschrikken door de uitspraken van de militaire leider.

Evenals in de andere Westeuropese landen ontwikkelen zich momenteel in Nederland meerdere Dev-Sol- en Dev-Yol-kernen. Deze organisaties, van veelal jonge Turken, staan o.l.v. Dev-Sol- en Dev-Yol-activisten en laten zich omschrijven als "nieuw-links" binnen de Turkse gemeenschap in Nederland.

Alhoewel ideologisch weinig onderbouwd, lijken Trotskistische invloeden in deze nieuwe organisaties aanwezig. Om de door haar gestelde doelen - contra de huidige dictatuur, contra de NAVO en contra het Internationaal Monetair Fonds - te verwezenlijken, acht men in deze kring het gebruik van geweld gewettigd.

Illustrerend voor het potentieel van deze nieuwe organisaties was de voor "Turkse begrippen" grote opkomst van 2500 Turken bij de op 12 september jl. bij de Turkse ambassade in Den Haag gehouden protestdemonstratie.

12 oktober 1981.

Behoort bij brief no. 1697.430

Ex. no. 24

Dit rapport bestaat uit 7 blz. + 2 bijlagen

VERTROUWELIJKDE CENTRUM PARTIJ IN OPMARS

De winst van de Centrum Partij bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen in Almere heeft heel wat reacties, beweringen en speculaties uitgelokt.

Sommige commentatoren spreken in relatie tot het CP-verkiezingsresultaat van een soortgelijke situatie als in de dertiger jaren (opkomst NSB) of trekken een vergelijking met de bloeiperiode van de Boerenpartij. In hoeverre is sprake van overeenkomsten en verschillen?

Ontwikkeling van de Centrum Partij

De statuten, het huishoudelijk reglement en het program van de Centrum Partij bieden - zoals hieronder nader kan blijken - geen houvast voor een oordeel met betrekking tot de vraag, of er sprake is van on- c.q. anti-democratisch, fascistisch of racistisch denken. Een vonnis van de Amsterdamse Rechtbank van 26 februari 1981 bevestigde zulks. Volgens het program dient het democratisch gehalte van de Nederlandse samenleving te worden verhoogd door invoering van een volksstemming en door op plaatselijk niveau wijk-, dorps- en streekraden op te richten. Voorts wordt verkiezing van Burgemeesters, Commissarissen der Koningin en regionale en locale ambtbekleders bepleit. Een bedenkelijk element - vanwege de nationaal-socialistische reminiscenties - is wel het programmapunt over de staatsinrichting, vermeldende dat de Nederlandse staat zijn voornaamste bestaansrecht ontleent aan het behoud en het dynamisch uitbouwen van de Nederlandse cultuur, zoals die zich in de loop der Europese geschiedenis volgens christelijke en humanistische waarden heeft ontwikkeld.

Dit "volks-nationalistisch" denken komt in de praktijk tevens tot uiting in de benadering van het vreemdelingenvraagstuk. In het verleden werd het laatstgenoemde punt door de CP vaak als een op zich-

VERTROUWELIJK

- 2 -

zelf staand issue te berde gebracht, terwijl dit vraagstuk met name sedert de verkiezingen van 1982 wordt geïntegreerd in de beschouwingen over de economische en sociaal-maatschappelijke problematiek.

Deze benadering wordt door de Centrum Partij als een tweesnijdend zwaard gehanteerd: enerzijds wordt gesteld dat vrijwillige remigratie van legaal in Nederland verblijvende buitenlanders en een stringenter toelatingsbeleid ruimte bieden voor het oplossen van de huisvestingsproblematiek en de werkeloosheid en voor vermindering van de druk op de sociale voorzieningen; anderzijds wordt verdedigd, dat verhoging van de ontwikkelingshulp en toekenning van een vestigingspremie aan vrijwillig remigrerende oplossingen aandragen voor de werkgelegenheidsproblematiek en de infrastructuur in de landen van herkomst.

In de periode sinds het ontstaan van de Centrum Partij tot aan de Tweede-Kamerverkiezingen in 1982 heeft de partij zich vooral geprofileerd door haar vaak provocerende wijze van optreden en het eenzijdig benadrukken van één der programmapunten, i.c. de gewenste remigratie van vreemdelingen.

Met de beëdiging van drs. JANMAAT in de Tweede Kamer werd de provocatieve periode echter vrijwel afgesloten. Het accent is nu komen te liggen op de opbouw van de partij. Alle inspanning is geconcentreerd op de stichting van een wetenschappelijk bureau, de aanstelling van fractie-medewerkers, de oprichting van plaatselijke afdelingen en de scholing van (toekomstig) partij kader. Dit opbouwwerk van de partij blijkt tevens een rem te zijn op verdergaande radicalisering: enerzijds wenden de radicalere leden zich van de partij af en zoeken zij hun heil bij rechtsextremistische groeperingen als de Nederlandse Volks Unie en Voorpost; anderzijds blijkt de partij aantrekkingskracht uit te oefenen op een groeiend aantal maatschappelijk ontevreden en achtergestelden.

De radicale stroming binnen de Centrum Partij heeft door het vertrek medio 1983 van dr. BROOKMAN als adviseur van de partij en door het vervangen van de extreme partijleider KONST door de gematigde De WIJER als vertrouweling van het Kamerlid JANMAAT, aan betekenis ingeboet.

VERTROUWELIJK

- 3 -

De grotere invloed van de gematigde stroming komt ook tot uiting in de samenstelling van de ballotagecommissie van de partij.

Is in de periode voor de Tweede-Kamerverkiezingen van 1982 de Centrum-Partij-propaganda gericht geweest op het "volks-nationalistisch" denken, na de verkiezingen is een verbreding van de propaganda tot het gehele scala van een "10-punten program" waar te nemen. Illustratief voor deze uitbreiding is o.a. de poging om door middel van de zgn. "10 groene punten" (de uitwerking van het ecologische onderdeel in het 10-punten-program) aansluiting te vinden bij zogenaamde "groene" partijen.

Hoewel de programmapunten geheel passen binnen het kader van deezemilieu-partijen, is de poging tot politieke aansluiting daarbij volledig mislukt, doordat de Centrum Partij ook nog andere standpunten huldigt, die voor die groene partijen volstrekt onaanvaardbaar zijn.

Motivatie van de CP-kiezers

Sedert september 1982 verricht verkiezingsonderzoek (Bureau de Hondt) geeft aan, dat de CP-kiezers het op één punt volledig eens zijn: hun vertrouwen in de politiek en met name in de regeringspartijen is zeer klein.

Het succes van de Centrum Partij lijkt derhalve vooral te moeten worden gezocht in de richting van maatschappelijke en sociale onvrede van diegenen, die op de onderste sporten van de maatschappelijke ladder staan. Onvrede over hun bestaansminimum, onvrede over hun huisvesting, onvrede over de buitenlanders met hun andere leef- en cultuurgewoonten en angst voor het verlies van werkgelegenheid en uitzicht daarop. Derhalve zou hun stemgeving vooral als een protest en minder als een ideële keuze kunnen worden opgevat.

Voor wat Almere betreft, waar 64% der bewoners uit Amsterdam afkomstig is, terwijl 6% uit buitenlanders bestaat, lijken de bekende effecten van de oude stadswijken nog een sterke rol gespeeld te hebben. Toch wijst ook het verkiezingsresultaat (6,61%) van de plaatselijke lijst "Stop '84" - een door teleurgestelde PvdA-ers opgerichte partij die in zijn verkiezingscampagne sterke nadruk heeft gelegd op de noodzaak van versterking van het politie-apparaat - op gevoelens van onveiligheid, onzekerheid en onvrede over allerlei misstanden. Ook de Centrum Partij pleit in zijn 10-strijdpunten voor intensieve bestrijding van drughandel, misdaad en fraude.

Een vergelijking

Landelijke commentatoren hebben in de afgelopen weken nogal eens getracht de successen van de Centrum Partij te verklaren uit factoren, die ook van betekenis waren in de groeiperiode van de NSB vóór 1940 en van de Boerenpartij in de jaren zestig. Wij willen hieronder dan ook trachten - met als uitgangspunt het zogenaamde "10-punten program" van de Centrum Partij - eveneens een poging tot een dergelijke vergelijking te ondernemen.

Na bestudering van hetgeen de programma's der in beschouwing genomen partijen over de onderscheidene onderwerpen zeggen, vallen daaruit in het kort de volgende conclusies te trekken:

- a. Op het terrein van de staatsinrichting stelde de NSB de gemeenschaps-gedachte zó sterk op de voorgrond, dat van een anti-democratische opvatting kan worden gesproken. De Boerenpartij stond daarentegen herstel en ontwikkeling van de persoonlijke waarde van de mens voor onder krachtige afwijzing van de corporatieve staat en bestrijding van de staatsalmacht. De Centrum Partij tenslotte wil aan de burger zelf de meeste middelen tot democratische besluitvorming in handen geven.
- b. De standpunten van NSB en BP op economisch en financieel gebied staan diametraal tegenover elkaar: zo proclameert de NSB een alles-beheersende staatsmacht, terwijl de BP het "laissez faire, laissez passer"-principe huldigt. De CP wil het spel der maatschappelijke krachten wat minder vrij laten, maar verzet zich anderzijds tegen een overheersende positie van de overheid. De CP ziet in de SER bijvoorbeeld een op democratische grondslag functionerend en beleidsbepalend orgaan: een overlegmodel.
- c. Waar op de punten van maatschappelijke en sociale zekerheid een zekere samenhang met de economische opvattingen bestaat, blijken de NSB en BP opnieuw bijna diametraal tegenover elkaar te staan, terwijl de CP uitbreiding van sociale voorzieningen en democratische contrôle bepleit.

d. Buitenlands beleid

"Niet-inmenging in de interne aangelegenheden van andere landen", geen handelsboycotten of andersoortige overheidsmaatregelen, zegt de CP. De beide andere partijen waren weliswaar vóór samenwerking met andere landen, doch de BP en de NSB stelden daarbij de beperking dat het eigen karakter en de onvervreembare nationale waarden niet mochten worden prijsgegeven.

e. Met enige modificaties onderling zijn de drie partijen voorstanders van een sterk defensie-apparaat en een goede geestelijke weerbaarheid van de bevolking. CP en BP willen verbondenheid met de NAVO (de CP door middel van een vrijwilligersleger), terwijl de NSB de dienstplicht - onder de vooroorlogse omstandigheden - wilde inruilen voor een verplicht arbeidsjaar.

f. In het kader van binnenlandse aangelegenheden vermelden de programma's van zowel de BP als de CP de handhaving van de rechtsorde na te streven door middel van een "streng en rechtvaardig" vervolgingsbeleid. Het NSB-programma zwijgt op dit punt.

g. Onderwijs en culturele vorming zijn bij de NSB ingebed in onderworpenheid aan de staat, die begint bij de "opvoeding van de jeugd tot zedelijkheid, orde en tucht" en met de "vorming van leidende, karaktervolle persoonlijkheden".

De CP pleit voor uniformering van het onderwijsstelsel in de vorm van één type basis-, midden- en hogeschool, waarbij evenredige aandacht wordt besteed aan karaktervorming, kennisoverdracht, creatief denken en lichamelijke opvoeding.

Tevens moedigt deze partij de oprichting van rechts- en wetenschaps-winkels aan.

De BP daarentegen wilde onderwijs en cultuur overlaten aan particulier initiatief en slechts (overheids-)subsidie verlenen, waar "levenskrachtige particuliere activiteiten financiële aanvulling nodig hebben".

h. De Centrum Partij propageert in overleg met wijk-, dorps- en streek-raden een huisvestingsbeleid, dat huizenspeculatie aan banden legt. De volkshuisvesting is volgens de BP een zaak van particulier initia-

Behoort bij brief no. 1697.430

VERTROUWELIJK

tief; overheidsbemoeienis draagt slechts een aanvullend karakter. Het NSB-programma kende geen stellingname op dit punt.

Resumerend *) kan worden gesteld, dat een voorlopige programvergelijking niet de stellingname wettigt als zou de Centrum Partij een herleefde Boerenpartij of Nationaal Socialistische Beweging zijn. Het CP-programma vertoont weliswaar op een aantal - geheel op zichzelf staande - punten overeenkomst met de programma's van BP en/of NSB, doch een belangrijk verschil is het ontbreken van een leidend beginsel bij de Centrum Partij.

De punten waarover alle drie partijen een eensluidende mening verkondigen betreffen het instandhouden van een doeltreffend defensie-apparaat en het nationalistisch denken.

Een onderzoek naar geografische **) en sociaal-maatschappelijke parallellen onder de electorale aanhang van NSB, BP en CP leert, dat die nauwelijks aanwezig kunnen worden geacht. Zo recruteerde de NSB aanvankelijk haar aanhang uit de beter gesitueerden en middenstanders en eerst in een later stadium uit plattelandsarbeiders, terwijl de CP-aanhang blijkens recente enquêtes overwegend tot de laagste inkomensgroepen behoort. Het lijkt onwaarschijnlijk, dat de in het algemeen als "rechtsgeoriënteerde ontevredenen" te bestempelen BP-kiezers identiek zijn aan de vroegere NSB-gezinden. Immers, wie op de BP stemde, voelde juist niet voor (nationaal-)socialistische staatssuprematie.

De ontwikkeling van de aanhang van de CP en de BP is ongeveer tegengesteld: respectievelijk beginnend in de Randstad en grote steden - met als kern doorgaans oude stadswijken, waar zich vreemdelingengetto's hebben gevormd - met een neiging tot uitbreiding naar andere gebieden, tegenover BP-groei van platteland naar stedelijke gebieden.

Degenen die op genoemde twee partijen stemden hebben naar het lijkt gemeen, dat zij uit ontevredenheid en onbehagen over de landelijke politiek tot hun partijkeuze gekomen zijn. Anders gezegd: politieke partijen, die dit ongenoegen weten te verwoorden en te kanaliseren, kunnen op bloei rekenen.

*) Zie ook bijlage I

**) Zie bijlage II

VERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1697.430

VERTROUWELIJK

Resumerende kan worden gesteld, dat zich in de CP weliswaar een ten aanzien van vreemdelingen onverdraagzame en in die zin niet-democratische partij presenteert, doch dat program noch kiezersaanhang wettigen te spreken van een groepering, die - als zodanig - een gevaar vormt voor het voortbestaan van de democratische rechtsorde in de staat danwel voor haar veiligheid of andere gewichtige belangen, zulks conform de bewoordingen in de taakstelling van de BVD (KB 5-8-1972).

Dat neemt niet weg, dat de ontwikkeling in de doelstelling en in het leiderschap van de partij - vanwege de toch te maken bedenkingen met enige waakzaamheid dient te worden gevolgd om te verhoeden, dat de Nederlandse overheid te eniger tijd toch voor ongewenste verrassingen zou worden gesteld.

10 oktober 1983

**) hier wordt voorbijgegaan aan andere factoren die (mede) het beeld van een partij bepalen en bij de CP wel eens doorslaggevend zonder kunnen zijn; zoals: uitspraken leiderende figuren, inhoud van folders, artikelen e.dgl, activiteiten van al dan niet openlijk met de partij verbonden groeperingen (zoals een jeugdafdeling) etc.*

VERTROUWELIJK

Bijlage I

Behoort bij brief no. 1697.430

Schematisch resumé inzake onderwerpsmatige vergelijking tussen Centrum
Partij, Boerenpartij en Nationaal Socialistische Beweging-----

<u>CP</u>	<u>BP</u>	<u>NSB</u>
1. Staatsinrichting	n.v.t.	-
2. Referendum	+	n.v.t.
3. Wijk-, dorps-, streekraden	-	n.v.t.
4. Huis van Oranje	+	+
5. Economie	-	-
6. Herziening belastingstelsel	+	n.v.t.
7. Maatschappelijke zekerheid	-	n.v.t.
8. Sociale voorzieningen	-	+
9. Democratische contrôle op sociale voorzieningen	-	-
10. Buitenlands beleid	n.v.t.	n.v.t.
11. Defensie	+	+
12. NAVO	+	n.v.t.
13. Afschaffing dienstplicht	n.v.t.	+
14. Geestelijke weerbaarheid	+	n.v.t.
15. Binnenlandse aangelegenheden	+	n.v.t.
16. Cultuur/onderwijs	-	-
17. Huisvesting	-	n.v.t.
18. Ontwikkelingshulp	n.v.t.	n.v.t.
19. Milieu	n.v.t.	n.v.t.
20. Nationalisme	+	+

Noot: + : CP vertoont met deze partij (enige) overeenkomst
 - : CP vertoont met deze partij geen overeenkomst
 n.v.t.: vergelijking onmogelijk.

Bijlage IIVERTROUWELIJK

Behoort bij brief no. 1697.430

Geografische spreiding der kiezers

	<u>NSB</u>	<u>Boerenpartij</u>	<u>Centrum Partij</u>
	Kamerverkiezingen 1937	Kamerverkiezingen 1963	Kamerverkiezingen 1982
Gehele land	4,2 %	2,13%	0,8 %
Groningen	<u>5,1 %</u>	2,2 %	0,2 %
Friesland	1,68%	2,8 %	0,2 %
Drente	<u>8,6 %</u>	<u>4,2 %</u>	0,2 %
Overijssel	3,37%	<u>3,2 %</u>	0,3 %
Gelderland	3,95%	<u>3,2 %</u>	0,3 %
Utrecht	4,4 %	1,6 %	<u>0,9 %</u>
Noord-Holland	<u>5,4 %</u>	2 %	<u>1,4 %</u>
Zuid-Holland	4,3 %	1,2 %	<u>1,7 %</u>
Zeeland	2,7 %	2,1 %	0,5 %
Noord-Brabant	1,6 %	2,1 %	0,4 %
Limburg	<u>5,3 %</u>	2,3 %	0,2 %

De NSB heeft éénmaal aan de Tweede Kamerverkiezingen deelgenomen, namelijk in 1937. De beweging was toen reeds op haar retour, zowel wat betreft ledental als aanhang.

De BP en de CP namen voor de eerste keer in 1963 resp. 1982 deel aan de Kamerverkiezingen in het gehele land.

De verkiezingsuitslagen betekenden toentertijd voor deze partijen een grote vooruitgang ten opzichte van vorige resultaten.

VERTROUWELIJK